

Den viktige samtalen

Å snakke med barn og unge

Grenlandskonferansen

2023

Gunn Karin Anker Thomassen og Miriam Ekra
Spesialrådgivere ved RVTS Sør

Program

- ✓ Forståelse og forskning
- ✓ Før, under og etter samtalen
- ✓ Snakkemedbarn.no – et samtaleverktøy

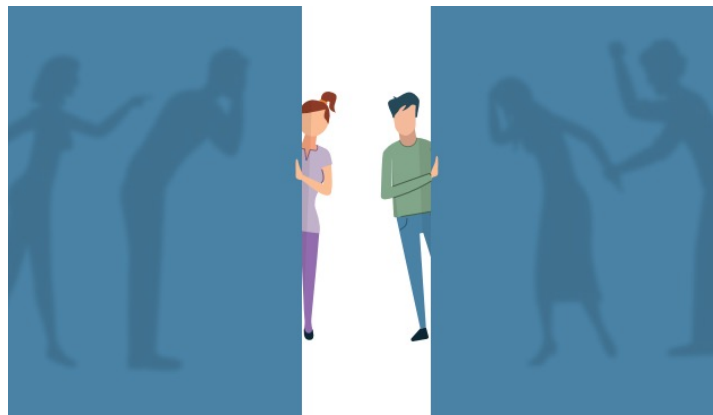
Hvorfor skal vi snakke med elever om vanskelige temaer?

Det tar i gjennomsnitt 17 år
før man forteller om overgrep

En gjennomsnittsklasse

En nasjonal undersøkelse av ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten (NKVTS, 2019)

Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten

En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år

Gertrud Sofie Hafstad og Else-Marie Augusti (red.)

- Omkring **1 av 20** har opplevd alvorlig fysisk vold som å bli sparket, slått med en hard gjenstand eller banket opp. **1 av 5** har opplevd mindre alvorlig fysisk vold i oppveksten, som for eksempel lugging, klyping, eller klaps med flat hånd
- Omkring **1 av 5** har opplevd psykisk vold fra foreldre, altså gjentatte tilfeller av psykiske krenkelses. Flere jenter enn gutter hadde opplevd psykisk vold
- Litt i overkant av **1 av 20** har opplevd seksuelle overgrep fra en voksen.

<https://uevo.nkvts.no/>

Volden setter varige spor, og er vanskelig å snakke om

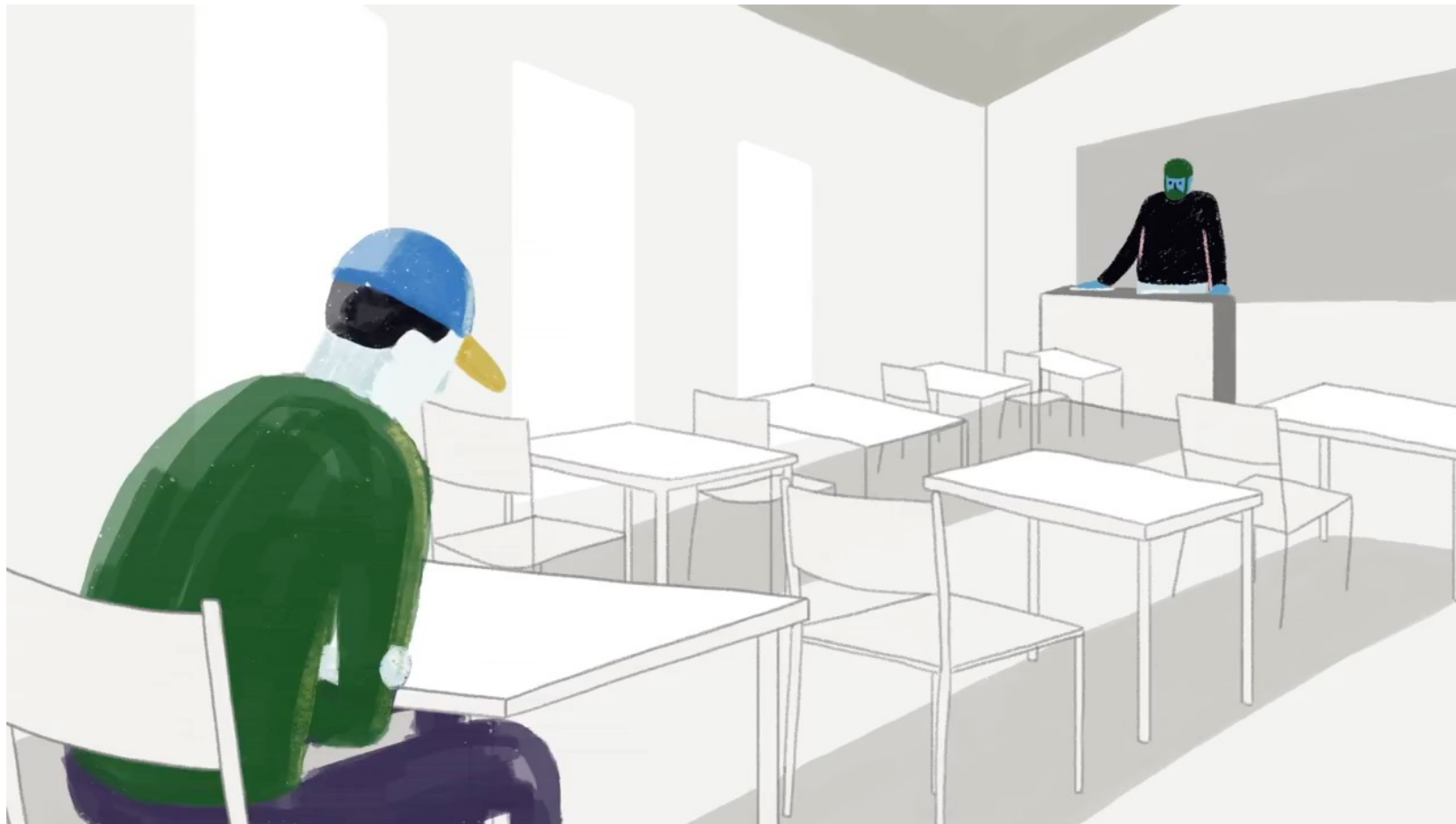
- Økt risiko for å oppleve mer vold senere i livet
- Høyere nivå av psykiske helseproblemer, angst, depresjon, posttraumatisk stress
- Økt forekomst av selvmordsrisiko og selvskading
- Klar sammenheng med fysiske helseplager
- Skam og ensomhetsfølelse på grunn av redselen for at andre skal forstå og få vite
- 56% av ungdommene som hadde vært utsatt for **fysisk vold i hjemmet** har ikke fortalt noen om det.

<https://uevo.nkvts.no/>

Hva heter tallene?

Gutten som falt

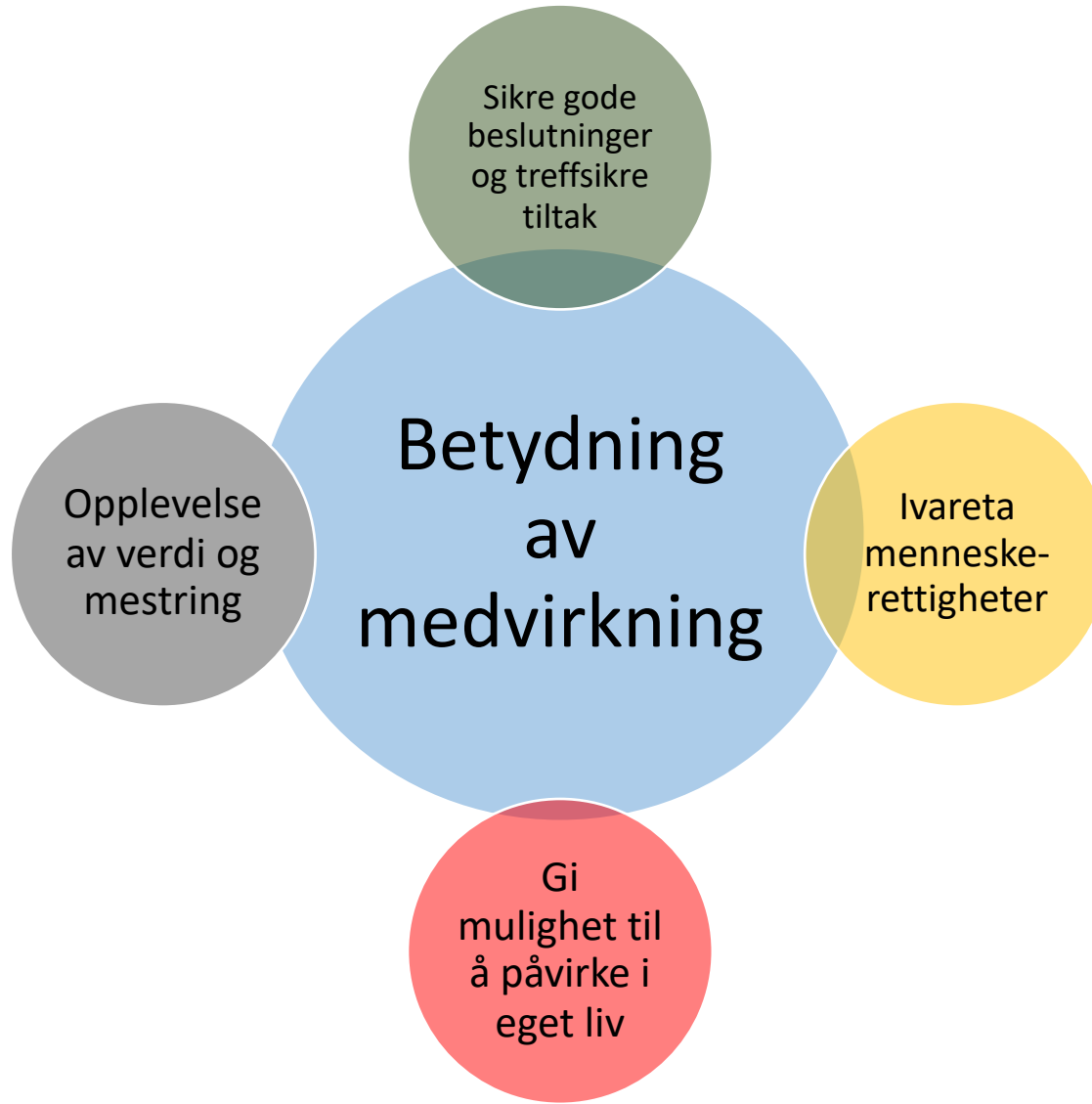

Barn og unges rett til å bli hørt

- Opplæringslova
- Barnekonvensjonen
- Grunnloven § 104

Hvorfor er det viktig å snakke med barn og unge?

Oppgave

Snakk med den du sitter ved siden av

A: Fortell om noe som har skjedd med deg i dag

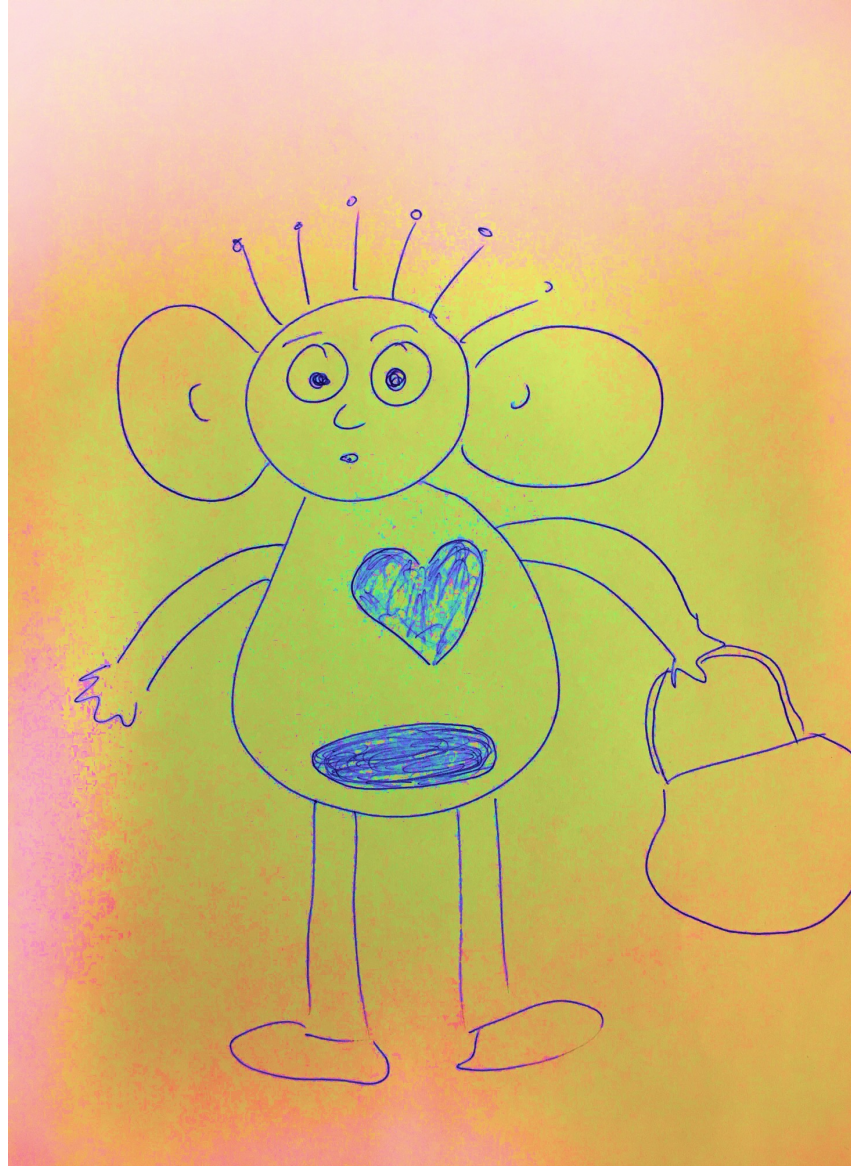
B: Vær uinteressert lytter

B: Fortell om noe som har skjedd med deg i dag

A: Overta samtalen

Hvordan opplevdes det?

Bakgrunn og historikk snakkemedbarn.no

- Opplæringsplattformen snakkemedbarn.no ble laget av RVT Sene på oppdrag fra Bufdir. Oppdraget var en del av Opptrappingsplanen om vold og overgrep (2017–2021)
- Barnevoldsutvalget [Svikt og svik \(NOU 2017:12\)](#), gjennomgikk 25 alvorlige barnevernssaker for å kartlegge hva som ikke fungerte. Utvalget oppsummerte 13 mangler og utfordringer.

Ressurser for deg som snakker med barn og ungdom

www.snakkemedbarn.no

Hvilke dilemmaer har du nå?

bekymring for jenta

skal foreldre informeres
kontakte foreldre el ikke

kontakter nærmeste leder
informasjon til foreldre

å love noe forplikter
finne riktig nummer
hvor skal eleven være

hvem skal jeg snakke med
vet kanskje foresatte
må varsle instanser

hun skal være med meg
sier vi ifra til foreldre

kan bli stående alene
venter morfar på utsiden

hvem man skal ringe
fortelle barnevern
taushetsplikt

politianmeldelse
fortelle foreldrene
foresatte

overgrepet
levering
ledelsen

foreldrene

hvem skal kontaktes
hvem tar jeg kontakt med

er dette sant
hvor skal iben være

hva med foresatte
hva gjør jeg nå
helg

ringe barnevernet

ring politiet
varsle barnevernsvakta

ringe rektor
hvem må jeg kontakte

ansvar
tillit
arbeidstid

hjemmet
trygghet for iben

hvor skal eleven
politiet

barnevernet

hva vet foresatte
lovnaden
politi
barnevær
mor tror ikke på det

kontakte foreldre
hvordan trygge iben

barnevern

ivareta iben

hvordan forhindre

hvem kontakter man først

hvordan ivareta iben

hva gjør jeg

hvem kontaktes

kontakte ledelsen

kartlegge situasjonen

hvor kan hun være

fortelle politi
hvor reiser iben
mine helgeplaner

lovet ikke til morfar

hvem kontakter jeg først

du har tatt et ansvar

barnevernet har ikke tid

hva gjør jeg med iben

hvem tar over ansvaret

foreldre

hvem skal man kontakte

hvem kontakter jeg
fredag stengt

redd for å ikke følge opp

ringe barnevern

barnevernsvakta

hvordan si fra hjem

hvem kan hjelpe

melde

samtalen med foresatte

hvem man ringer først

hva sier foreldrene

hvilke instanser kontakte

drøfte med ledelsen

hvem skal j snakke med

snakke md rektor

hvem skal jeg kontakte nå

oppleves overveldende

hvor skal hun være

kan jeg sende henne hjem

kan ikke stole på familie

skal ikke sendes hjem

hvem skal du ringe først

Vi ringer barnevernet

Det viktige skjer hver dag

